

นิตยสารเกษตรที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในประเทศ

ISSN 0858-141X

มหัศจรรย์

เทคโนโลยี 2 ชาวบ้าน

ปกหลัง

775

ปีที่ 34 ฉบับที่ 775 : 15 กันยายน 2565 ราคา 50 บาท

บุชเบบี้

สัตว์เลี้ยงใหม่

ตีตลาดทั้งในและนอกประเทศ

มะสังัดบอนไซ

ปราจีนบุรี ไม่ขายดี

เมื่อไหร่ก็ทำเงิน

สะตึง-จิ้งหรีด

ขายส่งโรงงาน

เดือนละ 5 ตัน

ลอสูรินทร์

เลี้ยงปลาไหลนา ทางเลือกแก้จน

องุ่นบราซิล

กินลูกเดียว

เหมือนกินผลไม้ 7 ชนิด

www.technologychaoban.com

ISSN 0858145X

ราคา 50 บาท

www.facebook.com/เทคโนโลยีชาวบ้าน

ปุ๋ยเต็มสูตร ผลผลิตเต็มร้อย

#ที่หนึ่งในใจเกษตรกร

@TCCC

ปุ๋ยเต็มสูตร
ตราหัววัวคันไถ

ตราหัววัว-คันไถ

จดป้ายเทคโนโลยีชาวบ้าน โกร์ บตุวา ลุ่ย สเตี ป่าความโกรรโต้ อยู่เป็นสุข

ซีพีเอฟ เวิร์ลด์ CSR Pitching Contest

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) หรือ ซีพีเอฟ สร้างแรงบันดาลใจพนักงาน ปันโครงการเพื่อสร้างประโยชน์สู่สังคมและชุมชน จัดประกวดรางวัล CPF - ยิ่งยืนได้ด้วยมือเรา (CPF - Sustainability in Action Awards 2022) รอบ CSR Pitching Contest #1/2022 คัด 6 โครงการไฮไลต์ ต่อยอดสู่การปฏิบัติและเป็นต้นแบบโครงการที่ดี ตามกลยุทธ์ CPF 2030 Sustainability in Action ต่อยอด 3 เสาหลักสู่ความยั่งยืน อาหารมั่นคง สังคมพึ่งตน และดิน น้ำ ป่า คงอยู่

ม.มหิดล คิดค้นนวัตกรรม เส้นใยสับปะรดบำบัดน้ำเสีย

รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีชัย อมรศักดิ์ชัย อาจารย์ประจำภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ค้นพบว่า ใบสับปะรดสามารถนำมาใช้ช่วยโลก พันวิฤทธิมลพิษ จากการนำเส้นใยจากใบสับปะรดที่เป็นของเหลือทิ้งทางการเกษตรไปใช้บำบัดน้ำเสียจากโรงงาน โดยใช้กระบวนการตรึงพอลิเมอร์ชนิดหนึ่งลงบนเส้นใยจากใบสับปะรด เพื่อเพิ่มคุณสมบัติในการดักจับโลหะหนักให้กับวัสดุจากธรรมชาติดังกล่าว สามารถลดการปนเปื้อนของสารตะกั่ว คอปเปอร์ เหล็กและนิกเกิล ได้

ราชมงคลสุวรรณภูมิ สร้างเครือข่ายเยาวชน

นายนำชัย ปานโต นายกองค์การนักศึกษา และนายภัสสรณ์ภักดิ์ศึกษาคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ และ นายณพวีร์ มณีวงษ์ อุปนายกองค์การนักศึกษาศูนย์นันทบุรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ (มทร.สุวรรณภูมิ) เข้าร่วมโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ Seed Project ปี 2 เรื่อง ในพื้นที่ภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง เพื่อสร้างจิตสำนึกบ้านเกิดร่วมกันทำกิจกรรมพัฒนาสังคม และสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนให้มีความเข้าใจต่อสถาบันหลักของชาติ เมื่อเร็วๆ นี้

สภาเกษตรกรฯ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจอาลาล

นายศรีณรงค์ พุ่งเกียรติ รองเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ พร้อมด้วยภาคีเครือข่ายลงนามความร่วมมือภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมสินค้าและผลิตผลการเกษตรมาตรฐาน “ฮาลาล” ในพื้นที่ชายแดนใต้ โดยคณะกรรมการส่งเสริมสินค้าและผลิตผลการเกษตรมาตรฐาน “ฮาลาล” ว่า ในการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือดังกล่าว เพื่อขับเคลื่อนระเบียบเศรษฐกิจฮาลาลจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยแนวทางการส่งเสริมเกษตรฐานรากเชื่อมโยงอุตสาหกรรมไก่แบบครบวงจร

แม็คโคร ร่วมกับสถานทูตออสเตรเลีย เปิดฤดูส้มแมนดาริน

สถานทูตออสเตรเลีย โดย นายโจนาธาน ฮอร์ ทูตพาณิชย์และการลงทุน สำนักงานการพาณิชย์และการลงทุน (ออสเตรเลีย) และ นางสาวจูเลียนา ฮอลท์ เลขานุการเอก ด้านการเกษตร ให้เกียรติเปิดเทศกาลส้มแมนดารินออสเตรเลีย ประจำปี 2565 โดยมี นางสาวนฤมล ชูติปัญญารักษ์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารสินค้าอาหารสด บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) และ นางสาวนิตา กิระพงษ์ ผู้จัดการทั่วไป แม็คโคร สาขาประดิษฐ์มนูธรรม ให้การต้อนรับ

ศกอ.จ.ชัยนาท ดึงเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

เศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) ที่ ศกท.7 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการเพิ่มผลผลิต โดยพื้นที่จังหวัดชัยนาท มี นายขวัญชัย แดงทอง เพาะปลูกข้าวและทำเกษตรปลอดสารพิษ ได้รับมาตรฐาน GAP ข้าวปลอดสารพิษ และได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ จนได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่น สาขาทำนา ปี 2562 รางวัลรองชนะเลิศแปลงใหญ่ดีเด่น ปี 2565 รางวัล ศพก. ดีเด่นระดับเขต (ภาคกลาง) ปี 2565

หนุ่มระนอง สานต่ออาชีพครอบครัว

ทำเกษตรผสมผสาน มีรายได้ตลอดปี

● สุรเดช สดคมขำ

“คนรุ่นใหม่” เป็นอีกหนึ่งกำลังสำคัญที่เวลานี้พูดถึงกันไม่น้อยทีเดียว เพราะไม่กี่ปีที่ผ่านมาเราได้ยินว่า ประเทศไทยกำลังเป็นประเทศที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นในแต่ละบทบาทหรือการทำหน้าที่ในสังคม องค์ความรู้ และโอกาส จึงเป็นสิ่งที่ต้องมาพร้อมๆ กัน เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้แสดงถึงศักยภาพของตัวเอง ในการทำงานหลายๆ ด้าน อย่างเป็นระบบและมีความเข้มแข็งเพื่อเป็นอาชีพที่มั่นคงต่อไป

ในภาคการเกษตรในหลายปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าคนรุ่นใหม่ได้เข้ามาจับบทบาทมากขึ้น โดยเห็นครอบครัวทำการเกษตรมานาน จึงเกิดความสนใจและไปเรียนในสาขาวิชาการเกษตรอย่างจริงจัง พร้อมทั้งนำองค์ความรู้มาปรับใช้และผสมผสานไปพร้อมๆ กับสิ่งที่ครอบครัวทำอยู่เดิม ช่วงแรกอาจจะไม่ได้ปรับเปลี่ยนมากนัก แต่ในเรื่องของการลดต้นทุนหากไม่ปรับเปลี่ยน ซึ่งการทำเกษตรแบบเดิมๆ อาจทำให้ได้ผลกำไรที่น้อยลงและขาดทุนไปเลยก็มี เพราะฉะนั้นคนรุ่นใหม่ในแง่จึงมีความสำคัญให้อาชีพทางการเกษตรคงอยู่ โดยที่พวกเขาไม่ต้องทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิดไปทำงานในเมืองใหญ่ แต่กลับสามารถทำอาชีพในผืนแผ่นดินของตัวเองได้

คุณวงศ์ ขุนทองน้อย อยู่บ้านเลขที่ 189/27 หมู่ที่ 3 ตำบล จ.ป.ร อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง จบการศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช (พืชสวน) คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตบางพระ ถือเป็นคนรุ่นใหม่และกำลังสำคัญของครอบครัว ที่ไม่ได้อยากหนีแควไปรับเรียนหรือประกอบอาชีพอื่น แต่มีใจตั้งมั่นที่จะเข้ารับการศึกษาวิชาที่เกี่ยวกับการเกษตร เพื่อที่จะได้นำทักษะความรู้มาต่อยอดและพัฒนาการทำเกษตรของครอบครัว

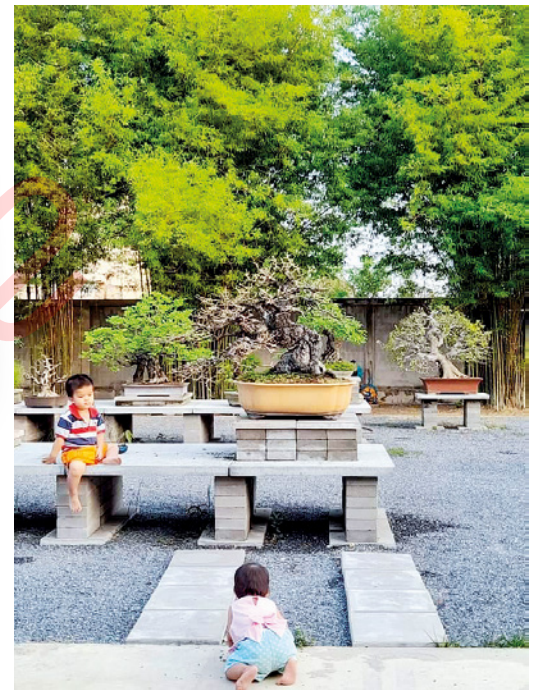
คุณวงศ์ ขุนทองน้อย

คุณณรงค์ศักดิ์ ล้ากิจเสรีชัย ในวงการรู้จักเขาในนาม “เซน นครปฐม”

● สุรเดช สดคมขำ

พื้นที่สวนบอนไซ

“เซน นครปฐม” ผลิตบอนไซ เน้นตลาดสะสม จากงานอดิเรกยามว่าง สู่อาชีพทำเงิน

บอนไซ เป็นอีกหนึ่งการปลูกต้นไม้ที่เรียกได้ว่าต้องมีศิลปะในการทำ เพราะไม่ว่าต้นที่นำมาทำเป็นบอนไซ ผู้ปลูกต้องคัดสรรและแต่งแต้มจินตนาการเข้าไป เพื่อย่อส่วนไม้ลงในพื้นที่ทรงกระถางต่างๆ ที่มีรูปทรงที่ต้องการ ซึ่งไม้นั้นนำมาทำเป็นบอนไซ ไม่ว่าจะเป็นไม้ชนิดไหนสามารถทำได้ เพียงแต่ผู้ปลูกต้องมีเทคนิคและการทำโครงสร้างต้นให้ออกมาเป็นแบบธรรมชาติดั้งเดิมให้ได้มากที่สุด

คุณณรงค์ศักดิ์ ล้ากิจเสรีชัย หรือในวงการบอนไซรู้จักเขาในนาม “เซน นครปฐม” เจ้าของสวนเซนบอนไซ ตั้งอยู่เลขที่ 252/1 ถนนเกษตรสิน ตำบลลำพญา อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม ได้สนใจในการปลูกเลี้ยงบอนไซมากกว่า 20 ปี โดยเขาได้เรียนรู้และสร้างผลงานที่เน้นเป็นบอนไซสำหรับสะสม จึงทำให้สวนแห่งนี้มีบอนไซที่เรียกได้ว่ามีเอกลักษณ์และมากม่นต์เสน่ห์ที่ใครหลายๆ คน ต้องเข้ามาศึกษาและหาซื้อเพื่อไปสะสมกันเลยทีเดียว

ตะโก

ทำบอนไซเป็นงานอดิเรก

คุณเซน เล่าให้ฟังว่า เขามีงานประจำและมีธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับการจำหน่ายรถจักรยานยนต์มือสอง และย้อนไปเมื่อ 25 ปีก่อน เขาได้เห็นภาพการทำบอนไซจากหนังสือ ทำให้

“มะสังดัดบอนไซ”

ไม้ประดับขึ้นชื่อ บ้านดงขี้เหล็ก

เจาะตลาดออนไลน์ สร้างรายได้ตลอดปี

● วิภาวรรณ เพ็ชรศรี

คุณอาทิตย์ญา โทโรสง หรือ คุณเชล วัย 28 ปี เจ้าของแปลงทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริในหลวงรัชกาลที่ 9 หมู่ที่ 14 ตำบลดงขี้เหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี เกษตรกรหญิงผู้มีหัวใจรักและศรัทธาในการทำอาชีพเกษตรกรรม โดยมีเป้าหมายคือ การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรน้ำในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ และปลูกพืชผสมผสาน ที่สร้างความมั่นคงด้านอาหาร ทั้งผักและผลไม้ ซึ่งเป็นการลดรายจ่ายและเป็นการเพิ่มรายได้ ดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามรอยในหลวงรัชกาลที่ 9

จุดเริ่มต้นเกิดขึ้นเมื่อปี 2561 หลังจากคุณเชลเรียนจบจากคณะนิเทศศาสตร์ สาขาการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จึงกลับมาอยู่บ้าน จึงนำสิ่งที่เรียนมานั้นมาปรับใช้เกี่ยวกับการทำเกษตร ทั้งการเปิดเพจเฟซบุ๊กเพื่อประชาสัมพันธ์ จึงพูดคุยกับทางครอบครัวว่าทำอย่างไรให้มีรายได้ให้กับตนเอง ก่อนจะมองเห็นช่องทาง และเริ่มเข้าสู่วงการการขายมะสังดัดออนไลน์อย่างเต็มตัว ซึ่งก่อนหน้านี้ประมาณ 20 ปี ทางบ้านของคุณเชลมีการขายส่งมะสังดัดอยู่ก่อนแล้วแต่เป็นการขายแบบออฟไลน์ คุณเชล เล่าว่า มะสังดัดเป็นไม้ประดับที่อยู่คู่กับตำบลดงขี้เหล็ก จังหวัดปราจีนบุรีมานานกว่า 30 ปี ในอดีตรุ่นปู่ย่าตายายจะมีการไปขุดต้นมะสังดัดมาจากป่าและนำเข้าสู่กระบวนการตัดให้เป็นรูปทรง ก่อนที่จะเริ่มนำเมล็ดของมะสังดัดมาเพาะปลูกเอง เนื่องจากมีการขายและซื้อมะสังดัดเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้เกิดการกระจายรายได้เพิ่มมากขึ้นในชุมชน

“แน่นอนเลยว่าในธรรมชาติมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าอยู่แล้วละ ก็คือรุ่นปู่ย่าตายายไปเอามาจากป่า พอรุ่น

ต้นมะสังดัดถูกจัดในภาดสวยงาม

ขนาดของต้นมะสังดัด 3 ขนาด

ของเขามะสังดัดเริ่มเป็นที่รู้จัก ก็เริ่มนำมาเพาะเมล็ดสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน และเหมือนเป็นการเพิ่มและกระจายรายได้ให้กับในชุมชนอีกด้วย

ระยะเวลาที่จะนำต้นมะสังดัดมาขายนั้นใช้เวลากว่า 9 เดือน โดยแบ่งออกเป็นช่วง 1-2 เดือนแรกจะเป็นการเพาะเมล็ดมะสังดัด โดยการไปเก็บลูกมะสัง นำเมล็ดมาคว้าน ล้างทำความสะอาด ก่อนจะนำลงเพาะปลูกหลังจากเริ่มเป็นต้นกล้าแล้ว ก็สามารถนำลงแปลงปลูกได้ ใช้เวลาอีกประมาณ 4-5 เดือน เมื่อมะสังดัดพร้อมขายแล้วก็จะขุดขึ้นมาพักใส่

คุณอาทิตย์ญา โทโรสง หรือ คุณเชล

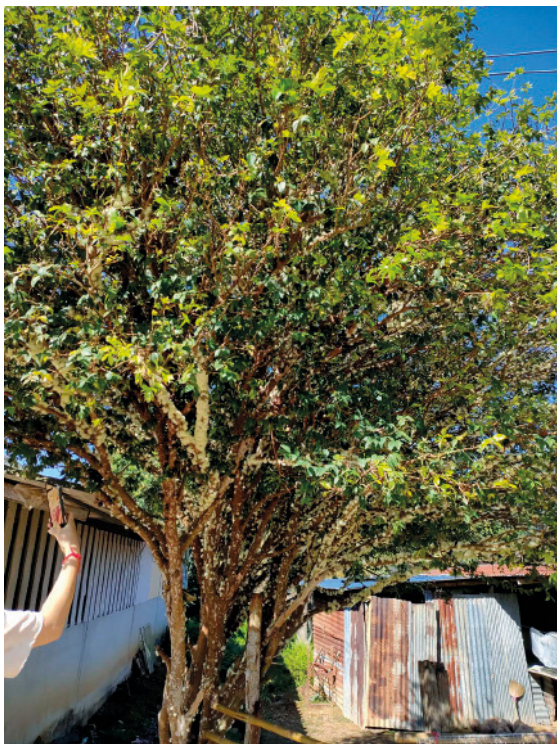
มะสังดัดพร้อมจัดส่ง

มะสังดัดถูกปลูกภายในแปลง

● ปิยพร วิสระพันธุ์

ต้นองุ่นบราซิล

ฟลไม้แปลกที่นำมหัสจรรย์ยังมีอีกมากมาย ที่ยังไม่ถูกค้นพบ หรือยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ประเทศบราซิล เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ นอกจากคนในพื้นที่จะนิยมปลูกพืชและต้นไม้ไว้ใช้สอยบริเวณบ้าน ยังนิยมทำการเกษตรอีกด้วย และยังขึ้นชื่อว่าเป็นประเทศที่มีผลไม้แปลกๆ มากมาย ที่หาได้ยากในประเทศอื่นๆ

องุ่นบราซิล เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางในวงศ์ชมพู่ มีความสูงอยู่ที่ 10-15 เมตร เป็นไม้โตช้า ไม่ผลัดใบ เปลือกต้นสีน้ำตาลเทา ลักษณะใบเดี่ยว ใบอ่อนเป็นสีแดง ใบแก่แล้วเป็นสีเขียว ดอก เป็นดอกช่อสีขาวคล้ายชมพู่ ผลมีลักษณะคล้ายองุ่น ทรงกลม ออกเป็นกระจุกแน่นตามลำต้น และกิ่งก้าน ผลอ่อนเป็นสีเขียว ผลแก่เป็นสีม่วงเกือบดำ ลักษณะคล้ายผลตะขบไทย มีเมล็ดอยู่ข้างใน

ผลสุก เมื่อเก็บแล้วก่อนทานต้องฉีกเปลือกออกก่อน เพราะเปลือกมีความหนาและเหนียว เนื้อด้านในจะเป็นบุยุลสีขาวคล้ายเนื้อกระท้อน และที่มันได้รับการกล่าวถึงเป็นอย่างมาก เป็นเพราะลูกองุ่นบราซิล จะให้รสชาติถึง 7 รสชาติในลูกเดียว ขึ้นอยู่กับวันที่รับประทาน ตั้งแต่ลูกอ่อนที่ห้ามจัดไปจนถึงผลที่สุกเต็มที่

วันแรกที่เพิ่งเด็ดลูกองุ่นออกมาจากต้น เป็นลูกที่ยังห่ามไม่สุกมาก รสชาติจะคล้ายฝรั่ง, วันที่ 2 รสชาติจะคล้ายมังคุด, วันที่ 3 รสชาติคล้ายลิ้นจี่, วันที่ 4 รสชาติจะคล้ายเสาวรส,

องุ่นบราซิล

ไม้เศรษฐกิจ

กินลูกเดียว

เหมือนกินผลไม้ 7 ชนิด

วันที่ 5 รสชาติคล้ายน้อยหน่า, วันที่ 6-8 รสชาติคล้ายองุ่นที่สุด, วันที่ 9 คือวันที่องุ่นบราซิลมีรสชาติดีที่สุด มีความเปรี้ยวอมหวาน กลิ่นหอมมากที่สุด นับได้ว่าเป็นผลไม้ที่เสริมจินตนาการของผู้ที่ได้รับประทานเป็นอย่างมาก

ผลสุก สามารถใช้แปรรูปเป็นน้ำผลไม้ วิสกี้ ไวน์ แชมเปญ และแยม แต่ส่วนมากนิยมรับประทานสด หาซื้อได้ตามท้องตลาดในประเทศบราซิล องุ่นบราซิล ยังพบสารต้านอนุมูลอิสระ ต้านการอักเสบ และต้านมะเร็งในผลสุกอีกด้วย

คุณจี๊ เกษตรกรปลูกผลไม้แปลก บ้านไร่ฟุ้งสวน กล่าวว่า จริงๆ แล้ว องุ่นบราซิลปลูกกันเกือบทุกบ้าน เหมือนเป็นผลไม้คู่บ้านที่ชาวบ้านในหมู่บ้านนิยมปลูก เพราะเกิดมาก็เห็น

วิสาหกิจชุมชน

กล้วยเงินล้าน ที่จุน พะเยา

คุณปวิวัต ดาวโรสง

คณปวิวัต ดาวโรสง คือหนุ่มมือเล็กทรอนิกส์ซ่อมคอมพิวเตอร์แห่งเมืองหลวง ประเทศไทย พ.ศ. 2556

๑ เขากลับบ้านและเริ่มทำการเกษตรบนทุ่งล่อ อำเภोजุน จังหวัดพะเยา ประเทศไทย ทำการเกษตรในยุคเฟื่องฟูของสารเคมีและยาฆ่าแมลง เป็นยุคการตลาดที่เราจะมองเห็นพนักงานขายสินค้าเปิดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเพื่อขายสินค้า ขายกล้วยพันธุ์พีช ขายปุย ขายสารเคมีและยาฆ่าแมลง พวกเขาโฆษณาชวนเชื่อ ว่า เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวจะมีพ่อค้ารับซื้อผลผลิตในราคาสูง สุดท้ายแล้วเกษตรกรก็ต้องผิดหวัง

มองกล้วยเป็นธุรกิจจึงจะเข้าใจการตลาด คุณปวิวัต เล่าว่า เรียนจบอิเล็กทรอนิกส์ ทำธุรกิจร้านซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่กรุงเทพฯ เป็นเวลา 15 ปี พ.ศ. 2556 กลับมาเริ่มทำธุรกิจเหมืองทรายที่จังหวัดพะเยา ช่วงเย็นหลังเลิกงานเขาศึกษาทำการเกษตร โดยเริ่มศึกษาการปลูกกล้วย ก่อนหน้านั้นมีคนส่งเสริมเกษตรกรปลูกกล้วย พวกเขาจัดอบรมให้ความรู้ขายกล้วยพันธุ์ ขายปุย ขายสารเคมี พร้อมกับให้สัญญาว่า เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวพวกเขาจะรับซื้อผลผลิต แต่แล้วพวกเขาก็ผิดสัญญา เกษตรกรหลายคนได้รับความเสียหายเพราะขายผลผลิตไม่ได้ พวกเขาตัดสินใจตัดต้นกล้วยสายพันธุ์อื่นทิ้งแล้วหันมาปลูกกล้วยน้ำว้าเช่นเดียวกับผม

นำสมาชิกทำน้ำหมักชีวภาพ

เยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้การพึ่งพาตนเอง

“บ้านพรผู้สร้าง”

หากเอ่ยชื่อ “บ้านพรผู้สร้าง” บุคคลทั่วไปอาจยังไม่รู้จัก แต่ในจังหวัดชุมพรก็มีชาวชุมพรหลายคนที่เคยเดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่แห่งนี้มาแล้ว “บ้านพรผู้สร้าง” เป็นศูนย์เรียนรู้การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เกิดจากการรวมตัวกันของชาวบ้านประมาณ 100 คน ในพื้นที่เมื่อ 10 ปีที่แล้ว ตั้งอยู่เลขที่ 277 หมู่ที่ 8 ตำบลหงษ์เจริญ อำเภอกาหลง จังหวัดชุมพร ห่างถนนเพชรเกษมประมาณ 5 กิโลเมตร ปัจจุบันกำลังกลายเป็น “แหล่งท่องเที่ยวสีเขียว แนวอนุรักษ์วิถี” สำหรับผู้สนใจการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism) โดยเฉพาะเรื่องเกษตรอินทรีย์ที่ไม่ต้องพึ่งพาสารเคมีแต่อย่างใด

● กาญจนา จินตกานนท์

ท่ามกลางวิกฤตปุ๋ยแพง และปริมาณทุเรียนที่เพิ่มปริมาณมากขึ้น การแข่งขันจะมีผลต่อราคาที่ได้รับลง ขณะที่เกษตรกรต้องแบกรับภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น 2-3 เท่าตั้งแต่ปลายปี 2564 ต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน และยังไม่แน่ใจในอนาคตว่าจะมีการปรับราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นอีกหรือไม่ บรรดาเกษตรกรได้หาทางออกเพื่อลดต้นทุนการผลิตจากการพึ่งพาปุ๋ยเคมี 100% แม้แต่เกษตรกรรายใหญ่ได้กลับมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์จากภูมิปัญญาดั้งเดิมผสมผสานกับปุ๋ยเคมี และพบว่าได้ผลผลิตมีคุณภาพ ดีกว่าใช้ปุ๋ยเคมี 100% และลดการใช้ปุ๋ยเคมีได้ถึง 50%

คุณวุฒิพงศ์ รัตนมณท์ เกษตรกรเจ้าของสวนผลไม้ ที่อำเภอเขาสงขเขต จังหวัดตราด มีประสบการณ์การทำสวนมา มากกว่า 30 ปี และหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อช่วยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีได้ผลมารวม 10 ปี พร้อมทั้งจะเป็นต้นแบบขยายผลให้เกษตรกรทั่วไป

ประสบการณ์ทำสวนกว่า 30 ปี

คุณวุฒิพงศ์ รัตนมณท์ จบปริญญาตรี สาขาพืชสวน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อปี 2522 สร้างสมประสบการณ์เรื่อยมาทั้งสวนส้ม สวนปาล์ม ยางพารา และมาถึงปัจจุบันทำสวนทุเรียน เงาะ มังคุด ประมาณ 300-400 ไร่ ที่จังหวัดตราด ส่วนใหญ่เป็นทุเรียน ที่ผ่านมายุ่งยากตำแหน่งประธานหอการค้าจังหวัดตราด มา 2 วาระ และปัจจุบันยังคงเป็นประธานสหกรณ์การเกษตรเพื่อการแปรรูปและส่งออกจังหวัดตราด จำกัด และกรรมการหอการค้าไทย

วุฒิพงศ์ รัตนมณท์

ต้นแบบแก้วิกฤตปุ๋ยแพง

ใช้ปุ๋ยขี้หมู ลดปุ๋ยเคมี 50%

คุณวุฒิพงศ์ เล่าถึงการทำการเกษตรกรรม หรือทำสวนไม่ว่าจะเป็นสวนอะไร ความเหมาะสมตามธรรมชาติ คือ สภาพดิน สภาพภูมิอากาศ และความจำเป็นคือการใช้ปุ๋ย น้ำ ธาตุอาหาร

เสริม ส่วนใหญ่ชาวสวนมักจะให้น้ำ ให้ปุ๋ยเกินความต้องการของพืช เพราะคาดหวังจะให้ผลผลิตได้สูง จากประสบการณ์ดูงานที่อิสราเอล เมื่อ 30 ปีที่แล้วได้นำระบบการให้น้ำที่แม่นยำ

คุณวุฒิพงศ์ ชี้ให้เห็นสภาพดินที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทุกชนิด

สวนมังคุด

ปลาแรด GI

บ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

“เกล็ดหนา หน้าจุม เนื้อนุ่มแน่นหวาน”

แหล่งกำเนิดที่ลุ่มน้ำสะแกกรัง

คุณวันเพ็ญ นาทอง
ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาแรดตำบลท่าซุง
โขงปลาแรดแดงเดียวราคา 100 บาท

สมาชิกนำปลาแรดตัวใหญ่ๆ ถ่ายขึ้นจากเรือส่งต่อให้กลุ่มเพื่อรอจำหน่ายต่อไป

อ. ทัยธานี จัดได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งมีที่ตั้งของตัวเมืองจันทบุรีออกไปไม่ได้เชื่อมโยงกับ 9 จังหวัดอื่นๆ และอยู่นอกเส้นทางหลักของนักท่องเที่ยว ฉะนั้นเมืองพระบรมชนกอุทัยธานีจึงเสียเปรียบกว่าจังหวัดอื่นๆ ในเรื่องของทางสายทางเศรษฐกิจ และด้วยเหตุผลที่มากด้วยทรัพยากรป่าไม้และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่ได้ขึ้นชื่อว่า เป็นเมืองมรดกโลก ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยขาแข้ง เป็นตัวกำหนด

วันนี้ผู้เขียนมีนัดหมายกับ คุณดุษฎี จินตนา ดอนเนไพร เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุทัยธานี จะพาเข้าไปดู การทำประมงการเลี้ยงปลาแรด ที่ได้ขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ หรือ GI ให้เป็นแหล่งต้นกำเนิดที่มาของปลาแรด ที่ลุ่มน้ำสะแกกรัง ตำบลท่าซุง อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

ใช้เวลาไม่นาน เดินทางจากกรุงเทพฯ 2 ชั่วโมงกว่าๆ มุ่ง หน้าบนถนนสายเอเชียก่อนเข้านครสวรรค์ ให้เลี้ยวซ้ายก็จะ ถึงจังหวัดอุทัยธานี จากนั้นก็ลัดเลาะไปตามถนนหมู่บ้านผ่านทุ่งนากว้างใหญ่ และไปสิ้นสุดพิภพที่ท้ายเกาะเทโพธิ์ ซึ่งเป็นที่ตั้งบ้านโรงน้ำแข็ง และเป็นบ้านของ คุณวันเพ็ญ นาทอง ในฐานะประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาแรดตำบล

คุณวันเพ็ญ นาทอง นั่งอยู่บนกระชังปลา และบรรยากาศด้านหลังลูกเรือของสมาชิกส่งปลาเข้ากลุ่ม

คุณพงษ์สันต์ หรือ คุณโจ และภรรยา

เกษตรกรรุ่นใหม่พะเยา ผันตัวเอง

จากเลี้ยงหมู สู่เลี้ยงเป็ดไข่

สร้างรายได้เกือบ 6 หมื่นต่อเดือน

เทคโนโลยีปศุสัตว์

● การถนอม มะโนใจ

เปิดเป็นสัตว์ปีกอีกประเภทหนึ่งที่เลี้ยงดูง่าย สามารถกินอาหารตามธรรมชาติได้ และให้ผลผลิตไข่จำนวนมาก ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมเลี้ยงรองมาจากไก่ โดยเฉพาะในปัจจุบันมีพันธุ์เป็ดไข่เชิงการค้าและพันธุ์ที่ได้รับการพัฒนาให้สามารถปรับตัวกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยได้ดีขึ้น ส่งผลให้มีจำนวนเป็ดที่เลี้ยงในประเทศไทยในปัจจุบัน (มีนาคม พ.ศ. 2564) รวม 17,737,537 ตัว (เป็ดไข่ 16,819,398 ตัว และเป็ดเนื้อ 9,181,539 ตัว) ผลผลิตไข่เป็ดส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้เป็นส่วนประกอบของขนมไทยและแปรรูปเป็นไข่เค็ม

กำลังเก็บไข่เป็ด

สัตว์เลี้ยงงงาม

● วิจารณ์ เพ็ชรศรี

“บุชเบบี้”

สัตว์เลี้ยงแสนน่ารัก

เลี้ยงง่าย ดูแลไม่ยาก
ติดตลาดทั้งใน-นอกประเทศ

บุชเบบี้ตัวน้อย

“บุชเบบี้” (Bushbaby) จัดเป็นสัตว์ตระกูลเลี้ยงลูกด้วยนมที่อยู่ในกลุ่มไพรเมต (Primate) หรือกลุ่มลิง ลักษณะหน้าตาคล้ายกับ “นางอาย” ในประเทศไทย มีถิ่นกำเนิดมาจากป่าในแอฟริกา แถบนาไมเบียและแถบแซมเบีย เป็นสัตว์หากินในช่วงเวลากลางคืน ชอบอาศัยอยู่บนต้นไม้สูง และสามารถเคลื่อนไหวตัวได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว จึงทำให้ผู้ที่เลี้ยงสัตว์หลายคนเกิดความหลงใหลและชื่นชอบ จึงหันมาเลี้ยงบุชเบบี้กันมากขึ้นทั้งในและนอกประเทศ

เช่นเดียวกับ คุณธาดา สุวรรณพงษ์ หรือ คุณรี วัย 41 ปี สาวสวยเจ้าของฟาร์มบุชเบบี้ - Bushbaby Club ในพื้นที่หมู่บ้านพนาลี 18 ซอยเฉลิมพระเกียรติ ร.9 แขวงประเวศ เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่สานต่อความชอบในการเลี้ยงสัตว์ สู่การทดลองแบบลองผิดลองถูกด้วยตนเอง จนพัฒนาเป็นฟาร์มเพาะพันธุ์บุชเบบี้แบบครบวงจร จำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ จนเกิดเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้หลักให้กับครอบครัว

จุดเริ่มต้นของการเลี้ยงบุชเบบี้แบบจริงจัง เกิดขึ้นเมื่อ 5 ปีที่แล้ว คุณรีและแฟนหนุ่มเป็นคนที่ชื่นชอบการเลี้ยงสัตว์เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เคยเลี้ยงสัตว์หลากหลายชนิดทั้งสุนัข แพร่ด็อก สัตว์แปลกต่างๆ จนกระทั่งวันหนึ่งแฟนหนุ่มนำรูปของบุชเบบี้มาให้คุณรีดู ทำให้เกิดความชอบตั้งแต่ครั้งแรกเห็นและมีโอกาสได้เจอกับบุชเบบี้ตัวจริง จึงจุดประกายความคิดว่าตัวจริงของบุชเบบี้กับรูปภาพที่เห็นนั้นแตกต่างกันสิ้นเชิง ก่อนจะตัดสินใจซื้อมาเลี้ยง ก่อนจะนำมาสู่การทำฟาร์มเพาะแบบครบวงจร

กำลังปิดันไม้

“ปกติรีกับแฟนเป็นคนรักและชื่นชอบการเลี้ยงสัตว์อยู่แล้วค่ะ เลี้ยงสัตว์หลากหลายชนิดทั้งสุนัข แพร่ด็อก และสัตว์แปลกต่างๆ พอวันหนึ่งแฟนเอารูปบุชเบบี้มาให้ดู รีชอบและอยากได้มาเลี้ยงแบบเป็นลูกเราแบบนี้ค่ะ และยิ่งพามาเจอตัวจริงของน้อง ก็เลยเกิดความคิดว่าอยากจะทำฟาร์มเพาะบุชเบบี้แบบจริงจัง เริ่มลงมือทำ คึกษาข้อมูลอย่างละเอียดแบบ

คุณธาดา สุวรรณพงษ์ หรือ คุณรี
เจ้าของฟาร์มบุชเบบี้

เครื่องคัดแยกเมล็ดแตงโม

ของ วิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม

● สาวบางแค 22

จังหวัดลำปาง เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญในพื้นที่ภาคเหนือของไทย มีเนื้อที่เพาะปลูกพืชมากถึง 1.5 ล้านไร่ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้เพาะปลูกข้าว รองลงมาเป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กระเทียม สับปะรด ลำไย มันสำปะหลัง เป็นต้น

วิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) เล็งเห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นรายได้หลักของท้องถิ่น จึงมุ่งศึกษาวิจัยและบริการวิชาการเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาภาคเกษตรของชุมชนโดยสร้างสรรค์นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ เพื่อเพิ่ม

วิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม ร่วมกิจกรรมบ่มเพาะนวัตกรรมอาชีวศึกษาภาคเหนือ

ต้นแบบเครื่องคัดแยกเมล็ดแตงโมแบบแยกน้ำเพื่อเอาเมล็ดพันธุ์

เครื่องคัดแยกเมล็ดแตงโมแบบแยกน้ำเพื่อเอาเมล็ดพันธุ์ รุ่นใหม่ล่าสุด

เครื่องทำงานแยกน้ำและเมล็ดพันธุ์ได้ในระยะเวลารวดเร็ว

ศักยภาพในการแข่งขันและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในท้องถิ่นในหลากหลายรูปแบบ

ชาวบ้านในพื้นที่บ้านผาซ้อ อำเภอแจ้ห่ม ได้รวมกลุ่มกันปลูกแตงโม เพื่อคัดแยกเมล็ดพันธุ์จำหน่ายให้กับบริษัทเอกชน ทั้งนี้ การผลิตเมล็ดพันธุ์แตงโม สร้างอาชีพและรายได้ให้แก่ชาวบ้านได้เป็นอย่างดี และคุ้มค่าต่อการลงทุน แต่ยังมีขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือแยกเมล็ดพันธุ์แตงโมที่มีคุณภาพ

เครื่องคัดแยกเมล็ดแตงโมแบบแยกน้ำเพื่อเอาเมล็ดพันธุ์

กลุ่มนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพแจ้ห่ม ประกอบด้วย

นายปริญญา หอมนวล นายสยามภู กลิ่นฟุ้ง นายสัทยา หน้าตรง และ นายจรรยาวุฒิ ลอยหา อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ร่วมกันออกแบบและพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ เรียกว่า **เครื่องคัดแยกเมล็ดแตงโมแบบแยกน้ำเพื่อเอาเมล็ดพันธุ์** จุดเด่นของผลงานนวัตกรรมชิ้นนี้คือ 1. เกษตรกรสามารถใช้เครื่องคัดแยกเมล็ดแตงโมแบบแยกน้ำในการแยกเมล็ดออกจากเนื้อแตงโมได้อย่างรวดเร็ว 2. เกษตรกรได้น้ำแตงโมที่ปั่นแยกเมล็ดแตงโมใช้ในการผลิตข้าวแตงนํ้าแตงโมเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร 3. ประหยัดต้นทุนการผลิต ลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานมีผลผลิตสู่ตลาดเพิ่มขึ้น 4. นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และ

การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ รวมทั้งได้ช่วยเหลือชุมชนท้องถิ่นได้รับเทคโนโลยีสมัยใหม่

ผลงานสิ่งประดิษฐ์ชิ้นนี้ สามารถนำไปใช้ทดแทนแรงงานคนในการทำงานคัดแยกเมล็ดพันธุ์แตงโม ลดระยะเวลา ลดต้นทุนในการจ้างแรงงานในการคัดแยก มีความปลอดภัยในการทำงาน เมล็ดพันธุ์ที่ได้มีความสมบูรณ์ และสามารถนำน้ำแตงโมที่ได้นำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เช่น น้ำแตงโมหวานสด ข้าวแตงนํ้าแตงโม ไอศกรีมแตงโม เป็นการเพิ่มผลผลิตสร้างรายได้แก่เกษตรกร และทำให้ผู้คนมาสนใจการปลูกแตงโมมากขึ้นตามไปด้วย นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์นี้ ใช้งานได้จริง ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้รับรางวัล “สุดยอด

ภาพมุมสูงของโอโซนฟาร์ม

คุณพิเชษฐ กันทะวงศ์ เจ้าของโอโซนฟาร์ม

เที่ยว โอโซนฟาร์ม เชียงราย

● ทะนุพงศ์ กุสุมา ณ อยุธยา

ชื่อเมล่อน
แล้วอร่อยกับอาหาร
แนว farm to table

อ

ก่ไม่กี่เดือนจะเข้าสู่ฤดูหนาว เป็นโหนดความสุขที่หลายคนกำลังรอคอยจับจ้องเพื่อไปท่องเที่ยวพักผ่อนหาความสุข ภาคเหนือโดยเฉพาะเชียงรายเป็นจังหวัดเด่นที่นักท่องเที่ยวนิยมปักหมุดกัน เชียงรายมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบให้เลือกเที่ยวตามรสนิยมความชอบ

อยากแนะนำสถานที่เที่ยวเชิงเกษตรอย่าง “โอโซนฟาร์ม” (OZONE FARM) ตั้งอยู่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เป็นฟาร์มปลูกเมล่อน และพืชผักทานสดหลายชนิด ที่ล้วนมีความปลอดภัย ทั้งยังมีร้านอาหารที่ลูกค้าสามารถนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นอาหาร ของว่าง และเครื่องดื่มแนว farm to table พร้อมไปกับกิจกรรมหลายอย่างที่ชวนทุกคนมาร่วมกันทำอย่างสนุกสนาน

สถานที่จอดรถกว้าง

“กล้วยตากเสียบตอก”

ผลิตภัณฑ์ต่อยอด

แค่ปรับ ยอดขายเปลี่ยน

พันรายได้หลักแสนต่อเดือน

● ธาวิดา ศิริสัมพันธ์

ผลิตภัณฑ์แปรรูป “กล้วยตากเสียบตอก” Bananamos

คุณโกสินธุ์ สุวรรณภักดี หรือ คุณมอส

“กล้วยน้ำว้า” ผลไม้สารพัดประโยชน์ ด้วยสรรพคุณที่หลากหลาย รับประทานผลสุก ให้พลังงานสูง มีวิตามินซีช่วยบำรุงกระดูกฟัน รับประทานผลสุก จะช่วยระบายท้องได้ดี สามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย ซึ่งหากจะยกให้กล้วยน้ำว้าเป็นพืชที่วิเศษที่สุดคงไม่ใช่เรื่องที่เกินจริง เพราะด้วยประโยชน์และสรรพคุณที่มากมายดังที่กล่าวมา ส่งผลให้มีเกษตรกรหลายรายปีง้อเดียวการเพิ่มมูลค่าจากกล้วยน้ำว้า กันมากมาย ไม่ว่าจะเป็นขนม ของหวานต่างๆ เช่น กล้วยเชื่อม กล้วยบวชชี มีลักษณะสีเหลืองทั้งเปลือก และเนื้อมีรสหวาน เหนียวนุ่ม นำมารับประทานเป็นผลไม้ และทำขนมหวาน แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กล้วยตาก กล้วยทอด กล้วยอบแห้ง หรือข้าวต้มมัด ล้วนแล้วแต่เป็นขนมที่มีคุณค่า กลายเป็นพืชสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับเกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการได้ไม่น้อย

คุณโกสินธุ์ สุวรรณภักดี หรือ คุณมอส ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวบ้านหนองโน อาศัยอยู่ที่ 163 หมู่ที่ 3 ตำบลวังยาว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เกษตรกร นักแปรรูป ผู้ขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวบ้านหนองโน ผู้พัฒนาต่อยอดสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกด้วยการส่งเสริมให้ปลูกกล้วยน้ำว้าเพื่อนำมาแปรรูปทำกล้วยตาก จนขายดิบขายดี ผลิตไม่ทันขาย พันรายได้ถึงหลักแสนบาทต่อเดือน

ปลูก-จำหน่าย

กระชายแบบปลอดสาร ที่บ่อพลอย กาญจนบุรี

ตลาด สินค้าเกษตรทั่วภาค

● หนองพงค์ กุสุมา ณ ออยุธยา

“กระชาย” เป็นสมุนไพรพื้นบ้านที่นำมาใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน มีสรรพคุณสร้างภูมิคุ้มกัน รวมถึงช่วยบรรเทาอาการเจ็บป่วยได้หลายอย่าง ขณะเดียวกัน ยังมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว จึงนิยมนำมาปรุงอาหารเพื่อช่วยดับกลิ่นคาวของเนื้อสัตว์ เนื้อปลาได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังนำกระชายมาจับคู่กับพืชชนิดอื่น ทำเป็นเครื่องต้มยำจำหน่ายได้รับความนิยมมาก

คุณประยุทธ์ จ้างกุล บ้านเลขที่ 121/1 หมู่ที่ 6 บ้านหนองเตียน ตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ปลูกกระชายและพืชอื่นแบบผสมในแปลงเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็น ผักชี ข้าวโพด อยู่ในพื้นที่ 3 ไร่ แบบปลอดสาร โดยใช้น้ำหมักและสารไล่แมลงที่ทำจากสมุนไพร ทั้งยังเป็นแปลงสาธิตมีการตรวจสอบดินอยู่เป็นประจำ ทำให้ดินมีธาตุอาหารครบถ้วนสมบูรณ์

ลักษณะดินในพื้นที่ปลูกมีสีแดง เป็นชุดดินบ่อพลอย เหมาะกับการปลูกพืชไร่และพืชสวน ก่อนเริ่มลงมือปลูก

ปุ๋ยหมักและวัสดุปลูก

ต้องเตรียมแปลงด้วยการไถพรวนทิ้งไว้ 1 เดือน แปลงปลูก คุณประยุทธ์ได้ตรวจคุณภาพดินก่อนปรับปรุงดินเพื่อให้รู้ ว่าควรต้องเติมธาตุอาหารตัวใดลงไปจะได้มีความเหมาะสม

ทุกครั้งหลังเก็บเกี่ยวผลผลิตเรียบร้อยแล้วจะปลูกพอเพื่อเป็นปุ๋ยสดทิ้งไว้ 50 วันแล้วจึงไถกลบ โดยหลังจากไถกลบแล้วให้ตรวจคุณภาพดินอีกครั้งว่าควรต้องเติมธาตุอาหารตัวใดลงไปอีกในปริมาณที่เหมาะสม ขณะเดียวกัน ยังขอสนับสนุน

โดโลไมท์จากทางเกษตรเพื่อนำมาหว่านเพื่อปรับในแปลงแล้วไถกลบ ใช้ในปริมาณไร่ละ 1 ตัน ให้บ่มไว้สัก 30 วันจึงค่อยไถพรวน จากนั้นทำร่องปลูกกว้าง 120 เซนติเมตร ความยาวตามพื้นที่

สำหรับพันธุ์กระชายที่นำมาใช้ปลูกคุณประยุทธ์จะเลือกเก็บหัวพันธุ์ที่สมบูรณ์ไว้หุกรอบ จะเลือกเก็บในแปลงที่ไม่พบโรค ก่อนนำหัวพันธุ์ปลูกต้องนำไปแช่น้ำยาป้องกันไวรัส

หัวพันธุ์กระชายเตรียมปลูกในแปลง

จัดเตรียมพื้นที่ปลูก วางระบบน้ำ

เก็บกระชาย